

Milí bratři, milé sestry,

Půst, modlitba a chvála Božího jména – to je trojice našich duchovních zbraní. Právě těmito zbraněmi máme my křesťané reagovat na přibližující se nebezpečí. Když se ocitáme v ohrožení – vnějším nebo vnitřním, společném nebo osobním – můžeme se bránit tak, že vstoupíme do postu, začneme se modlit, budeme chválit Boha zpěvem.

To nám objasňuje dnešní biblický příběh: o zbožném králi Jóšafatovi.

Jižní, tedy judské království, je napadeno cizími vojsky. Zemí táhnou Amónovci, Moábci a obyvatelé pohoří Seír. To se stávalo často, že zaslíbenou zemi ohrožoval vnější nepřítel. Ale tentokrát to bylo přece jen jiné – tentokrát to totiž nebyl důsledek hříchu vyvolaného lidu. Králi se donese, že země je na pokraji zkázy. A nás zajímá, jak se v této situaci bezprostředního ohrožení zachová. Nejprve se zděsí. To je přirozená reakce. Ale hned na to se začne dotazovat Hospodina na jeho vůli. A také sám vstoupí do postu. A půst autoritativně vyhlásí po celé zemi.

Z našeho moderního pohledu se Jóšafat chová nerozumně – a to hned ze dvou důvodů. Za prvé král marní drahocenný čas na modlitbách. Místo aby začal zbrojit, vydávat strategické příkazy, zabývat se mapami, místo aby začal evakuovat civilní obyvatelstvo z ohrožených oblastí, zařizoval zásobování Jeruzaléma a nechal zkontrolovat opevnění města - místo toho všeho si Jóšafat dovolí ten luxus dotazovat se Hospodina, předstoupit před něj a modlit se. A druhá, možná ještě závažnější chyba: on vyhlásí půst po celé zemi. Vždyť jeho vojsko bude oslabené, vysílené, když nebude mít dostatečný přísun potravy!

Jenže král Jóšafat to vidí jinak než my. On věří, že žádný boj nelze vyhrát, pokud člověk nepředstoupí před Boží tvář a neptá se po jeho vůli. On věří, že jeho boj není v posledku jeho boj, ale boj Boží. Král není nejvyšším velitelem. Králův přímý nadřízený je Hospodin. Proto Jóšafat musí znát rozkazy toho nejvyššího velitele, musí znát a poslouchat vůli Hospodinovu v dané situaci.

Jen si to představme dnes: Česká republika by byla napadena nepřítelem a náš prezident by vyhlásil modlitební řetěz a půst po celé zemi. Jistěže by se na něj snesla tvrdá vlna kritiky... Ale otázka zní: Ocenili by to alespoň křesťané v této zemi? Ocenili bychom to ve víře my sami?

Za tím se totiž skrývá ještě jedna, důležitější otázka: Jak je to s naší vírou v *Boha, Otce všemohoucího*? Věříme ve vševládného Boha, v silného Boha, kterému se žádná moc, nikdo a nic nemůže vyrovnat? Věříme tomu, že Ježíš po svém vzkříšení převzal veškerou pravomoc nad celým světem do svých rukou? Anebo jsme už tak zdeptaní neustálými neúspěchy, životními prohrami, rodinnými tragédiemi, problémy ve společnosti - že v našich očích Bůh dávno ztratil moc nad světem?

Věříme ještě tomu, co vyznával král Jóšafat v modlitbě: „*Hospodine, Bože našich otců, cožpak nejsi ty Bůh na nebi, který vládne nade všemi královstvími pronárodů? Máš v rukou moc a bohatýrskou sílu, nikdo se ti nemůže zpěčovat*“? Anebo s touto vírou v silného Boha pořádně zamávala zvůle politiků, neschopnost soudů, štěstí zlých a zdar svévolných lidí, nárůst kriminality, v neposlední řadě terorismus - a vůbec nespravedlnost na každém kroku?

Judský král Jóšafat ani tváří v tvář nebezpečí nepřestává věřit ve všemocného Boha. V Boha, který svou silou a mocí mnohonásobně převyšuje síly a schopnosti svých protivníků. A nejen že věří, on to dokonce Bohu i připomíná. Vypočítává Bohu jeho vlastní činy - kdy se zastal svého lidu, kdy se v minulosti zachoval jako ten, kterému náleží veškerá moc. Král Jóšafat vlastně káže Pánu Bohu. Zvěstuje mu v modlitbě jeho vlastní skutky spásy, záchrany. To je první část jeho vzorové modlitby. Učme se takto modlit, bratři a sestry. Vypočítávejme Bohu jeho vlastní činy, skutky jeho milosrdenství. Jak v minulosti pracoval s námi samými, nebo s našimi předky, příbuznými, bratry a sestrami...

Vzpomínejme na modlitbách, kdy se Bůh mocně projevil v životě lidí a připomínejme to Bohu. Je to důležité. My sami si na tom uvědomíme, že Bůh je pořád činný, při síle, že pořád vstupuje do našeho světa a proměňuje mnohé věci i lidi ke svému obrazu. A kdo ví? Třeba právě tímto pohneme Hospodina k jednání, k pomoci.

Druhou část Jóšafatovy modlitby bychom mohli nazvat jako: *Prosba trpícího spravedlivého*. Král zde Bohu připomíná, že kdysi jeho předkové Hospodina poslechli. Když Izraelci vcházeli do zaslíbené země, nedostali zelenou k tomu, aby vyhladili Amónce, Moábce a Edómce. Poslechli Boha, nechali je tehdy na pokoji. A teď za tuto poslušnost mají pykat? Kdyby je tehdy vyhladili, dnes by je tyto pronárody neohrožovaly! Už jste někdy snášeli utrpení proto, že jste poslechli Boží slovo? Určitě ano. Jsou chvíle, kdy si pokládáme otázku, zda by bez následování Krista nebyl náš život snazší.

A teď přichází na řadu poslední část modlitby: Jóšafat zde svolává Boží soud na své nepřátele. I to je v pořádku. Vždyť i Pavel vyzývá římské křesťany: *Nechtějte sami odplácet, milovaní, ale nechte místo pro Boží soud, neboť je psáno: 'Mně patří pomsta, já odplatím, praví Pán.'* (Ř 12,19) Pokud se nám to zdá příliš tvrdé a ne-křesťanské, musíme jít do svého svědomí. Co děláme častěji? Když nám někdo ubližuje, když nás někdo pomlouvá, ztrapňuje, ohrožuje na zdraví – modlíme se za něj, byť třeba tak, aby Bůh sám proti takovému člověku či skupině zasáhl? Anebo jsme zvyklí odplácet, vracet stejnou mincí, ne-li hůř – a bez modlitby? A co je tedy lepší? Naše odplata, naše odvěta - anebo soud milosrdného, ale také svatého Boha? Samozřejmě že to druhé!

Bože náš, což je nebudeš soudit? Nemáme sílu proti tomuto velikému množství, které táhne proti nám. Nevíme, co máme dělat, proto vzhlížíme k tobě. Tím Jóšafat končí svou vzorovou modlitbu. Máme prázdné ruce. Jsme slabí. Nemáme potřebný vhled do dané situace. Proto se za nás ty, Bože, postav! Ty za nás bojuj! Ty nám vel a veď nás do bitvy!

A Hospodin na tuto modlitbu odpovídá! To je zásadní! Bůh nenechá bez odpovědi ty, kteří se jej dotazují v modlitbách o pomoc a postí se před jeho tváří. A pokud neobdržíme odpověď, pak alespoň dostaneme Boží pokoj, hluboký klid, jistotu, že vše je v Božích rukou. V této souvislosti jsem jednou dostal zajímavou otázku: *Není to náhodou vydírání Boha? Když se modlíme a postíme, nesnažíme se náhodou přitlačit Bohu ke zdi a donutit ho jednat?* Ano, je to vydírání, je to nátlak. Ale domnívám se, že to Bůh po nás sám chce. Že chce být tímto způsobem vydírán a nucen k jednání. *Proste, a bude vám dáno; hledejte a naleznete; tlučte a bude vám otevřeno.* (Mt 7:7) Co jiného to je - než Ježíšova výzva k nátlaku na nebesa?

Co tedy řekne Bůh ústy proroka Jachziele? *Pozorně poslouchejte!* To za prvé. Neposlouchejte hlukot a hlomoz nepřátel! Neposlouchejte projevy jejich síly a moci! Neposlouchejte jejich chvástání, jejich zastrašovací taktiku! Neposlouchejte ty, kteří vám vyhrožují, nebo to, co vás ohrožuje. Kvůli tomu byste totiž mohli přeslechnout Boží odpověď, Boží volání.

Nebojte se a neděste se toho velikého množství. Boj není váš, ale Boží. To za druhé. Strach z nepřátel nás obírá o naději, která je v Bohu. Strach nás okrádá o naději na konečné Boží vítězství. Vždyť vy nebojujete. Není to váš boj. Bůh bude bojovat.

A za třetí: *Postavte se, ... stůjte a uvidíte, jak vás Hospodin zachrání.* A to je krásné slovo! Hospodin si nepřeje, abychom jakoukoli bitvu v našem životě bojovali bez něj. Bez něj každý den zápasí, bojuje, útočí a sebe brání mnoho lidí – ať už proti druhým lidem, nebo proti systému, živelným pohromám, nebo proti nemocem a blížící se smrti. Ale vy ne! Vy víte, že za vás bojuje Bůh. Takže nebojujte sami. Ale také neutíkejte ze strachu z bitvy. Jak boj na vlastní pěst, tak útěk – obojí má jedno společné: to že nevěřím, že Bůh se za mě postaví. Že nevěřím, že za mě pozvedne svou pravici, že se mě zastane, že mi pomůže. *Stát a vidět Boží zásah – to je střední a zároveň ta nejtěžší cesta. Ale pro křesťany ta jediná možná.*

A teď se v závěru dostáváme ke třetí zbrani věřícího člověka. Po postu a modlitbě přichází na řadu chvála Boha. Zpívání Pánu.

Po slovech proroka Jachziele celé shromáždění padá na kolena a povstávají lévijci, aby chválili zpěvem Hospodina *hlasem velice mocným*. A stejně tak nazítří, těsně před bitvou, jdou zpěváci před vojskem a provolávají: *Chválu vzdejte Hospodinu, jeho milosrdenství je věčné*.

V této souvislosti možná nejsem sám, komu se ihned vybaví husitský chorál *Kdož sú Boží bojovníci*, který snad sehrál nějakou roli při slavné a nekrvavé porážce 4. křížové výpravy v roce 1431. Chvála Božího jména uvolňuje Boží moc. Je to významný prostředek v boji se zlem.

Víte, jak se téměř neomylně pozná, že církev žije, že prožívá rozkvět? Podle toho, zda chválí Pána písněmi. Nebo třeba také podle toho, zda skládá nové písně k oslavě Boha. Martin Luther rád říkal, že ďábel bere nohy na ramena a utíká, co mu síly stačí, když zaslechne zpěv křesťanů, chválu Boha. Bratr Jan Augusta, otec Jednoty bratrské, skládal chvály i ve vězení. Anebo Charles Wesley, zpěvák metodismu - první metodisté zhudebnili na 500 jeho duchovních básní!

Chválení Boha má více důležitých bodů: především při chvále odstupíme od nás samých. Odhlédneme od sebe, od našich problémů a strachů - a zaměříme se na Boha. Ďábel nás rád vidí zkroušené, zničené, zdeptané. Takovému rozpoložení ducha ale chvála Božího jména vzdoruje. Při chvále, při zpěvu Bohu se odkláníme se od sebe a svých problémů a soustředíme se na Boha, u kterého je pomoc. Tím také dáváme najevo, že sami na mnohé věci nestačíme, a že aktivně vyhlížíme jeho záchranu, spásu.

Mrzí mě, když se v církvi málo zpívá, když lidé neradi chválí Pána Boha, když je jim to třeba trapné - před druhými Pánu Bohu zpívat. A jsem moc rád, že právě v našem sboru rádi Pánu Bohu zpíváme. Možná se někdy neshodneme úplně na tom, co a jak máme zpívat. Ale že máme, a že chceme Pána Boha chválit, to víme všichni dobře.

Ve chvíli, kdy začali Judejci chválit Pána, Bůh vstoupil do boje. Povolal nějaké zálohy. Nevíme, co se tady těmi "zálohami" myslí... Jestli to byli lidé, kteří vypadali jako Judejci, do kterých se pustili Amónci a Moábci - anebo to spíše byly zástupy nebeské, tedy andělé.

Každopádně nepřátelé se pobili navzájem! Judejci zvítězili bez boje! Bůh tehdy bojoval za ně, za což mu potom mnoho dní děkovali a chválili jej.

Ale to není všechno. Stalo se mnohem víc, než o co Judejci v čele s králem prosili. Vždyť oni stáli jen o vítězství nad nepřáteli. O záchranu. Ale Bůh je Bohem nečekaných bonusů! Dal jim velikou válečnou kořist, se kterou vůbec nepočítali a kterou si vlastně ani nezasloužili. A také uvedl strach a bázeň na okolní pronárody, takže král Jóšafat mohl nadále vládnout v míru a v pokoji.

V tomto smyslu mluví apoštol Pavel: Bohu, *který působením své moci mezi námi může učinit neskonale víc, než zač prosíme a co si dovedeme představit, jemu samému buď sláva v církvi a v Kristu Ježíši po všechna pokolení na věky věků!* (Ef 3:20n)

Milí bratři, milé sestry, modlitba, půst a zpívání Pánu – tři duchovní zbraně, které smíme a máme používat tváří v tvář jakémukoli nebezpečí, nebo ohrožení. Všechno ostatní nechme na Bohu! On sám nás povede do boje a přitom bude bojovat za nás. Amen.